

ORDENANÇA REGULADORA DE LA TINENÇA D'ANIMALS

TÍTOL PRELIMINAR: DISPOSICIONS GENERALS	3
Article 1. Objecte	3
Article 2. Àmbit d'aplicació.....	3
Article 3. Definicions	3
TÍTOL I: DE LA TINENÇA I CRIANÇA D'ANIMALS	4
Article 4. Nombre d'animals.....	4
Article 5. Atenció sanitària i identificació.	4
Article 6. Condicions de manteniment.	4
Article 7. Mètodes de subjecció.	4
Article 8. Manteniment en vehicles.....	4
Article 9. Actuacions prohibides.	4
Article 10. Criança d'animals domèstics en els domicilis.....	5
Article 11. Responsabilitat general dels posseïdors.	5
Article 12. Responsabilitat pel que fa la convivència.....	6
Article 13. Col·laboració amb l'acció inspectora.	6
TÍTOL II. PRESENCIA D'ANIMALS A LA VIA PÚBLICA	6
Article 14. Mètodes de subjecció.....	6
Article 15. Deposicions.....	6
Article 16. Accés llocs de pública concurrència.	6
Article 17. Prohibicions.	7
Article 18. Alimentació a la via pública.	7
TÍTOL III: GOSSOS POTENCIALMENT PERILLOSOSCAPÍTOL I : DISPOSICIONS GENERALS	7
Article 19. Definició	7
Article 20. Determinació de perillositat.	8
Article 21. Llicència per la tinença i conducció.....	8
Article 22. Identificació.	8
Article 23. Mesures de seguretat.	8
Article 24. Ensinistrament.	9
TÍTOL IV: EXÒTICS I ALTRES ANIMALS.....	9
CAPÍTOL I: ANIMALS EXÒTICS I ALTRES ANIMALS NO CONSIDERATS DECOMPANYIA.....	9
Article 25. Animals exòtics.....	9
Article 26. Fauna autòctona.....	9
Article 27. Animals domèstics no considerats de companyia.....	9
Article 28. Obligacions dels veterinaris.	10
Article 29. Sacrifici i esterilització.	10
Article 30. Protocol mossegades.....	10
TÍTOL V: CENS MUNICIPAL I IDENTIFICACIÓ.....	10
Article 32. Comunicacions al cens.	11
Article 33. Identificació.	11
Article 34. Taxa municipal.	11
TÍTOL VI: RÈGIM SANCIONADOR	11
Article 36. Tipificació de les infraccions.	12
Article 37. Infraccions lleus.....	12
Article 38. Infraccions greus.	13
Article 39. Infraccions molt greus.....	14
CAPÍTOL II. EXERCICI DE LA POTESTAT SANCIONADORA MUNICIPAL	15
Article 40. Potestat sancionadora i òrgans competents.	15
Article 41. Delegació de competència.	15
CAPÍTOL III. SANCIONS I MESURES CAUTELARS	16
Article 42. Sancions.	16
Article 43. Criteris de graduació de les sancions.	16
Article 44. El comís.....	16

Article 45. Multes coercitives.....	17
DISPOSICIONS ADDICIONALS	17
Segona. Normes d'aplicació supletòria.	17
Ordenança reguladora de la tinença d'animals domèstics EXPEDIENT ____/2022	18

ORDENANÇA REGULADORA DE LA TINENÇA D'ANIMALS

TÍTOL PRELIMINAR: DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte.

La present Ordenança té per objecte establir la regulació de les mesures de protecció itinença d'animals en la seva convivència humana, en el marc establert en la legislació general.

Article 2. Àmbit d'aplicació.

Els preceptes continguts en aquesta ordenança seran d'aplicació en tot el termemunicipal de Castell de Mur.

Article 3. Definicions.

Als efectes de la present ordenança s'entén per:

- Animal domèstic: el que pertany a espècies que habitualment es crien, es reproduïxen i conviuen amb persones i que no pertanyen a la fauna salvatge.
- Tenen també aquesta consideració els animals que es crien per a la producció de carn, de pell o d'algun altre producte útil per a l'ésser humà, els animals de càrrega i els que treballen en l'agricultura.
- Animal de companyia: és l'animal domèstic que les persones mantenen generalment a la llar amb la finalitat d'obtenir-ne companyia. Als efectes d'aquesta Ordenança, gaudeixen sempre d'aquesta consideració els gossos i els gats.
- Fauna Salvatge autòctona: és la fauna que comprèn les espècies animals originàries de Catalunya o de la resta de l'Estat espanyol, incloses les que hi hivernen o hi són de pas i les espècies de peixos i animals marins de les costes catalanes.
- Fauna salvatge no autòctona: és la fauna que comprèn les espècies animals originàries de fora de l'Estat espanyol.
- Animal de companyia exòtic: és l'animal de la fauna no autòctona que de manera individual depèn dels humans, hi conviu i ha assumit el costum de captivitat.
- Animal ensalvatgit: és l'animal de companyia que perd les condicions que el fan apte per a la convivència amb les persones.
- Animal Abandonat: és l'animal de companyia que no va acompanyat de cap persona ni porta cap identificació del seu origen o de la persona que n'és propietària o posseïdora. També tenen consideració d'abandonats tots aquells animals identificats, que transcorreguts 20 dies de la notificació al propietari o posseïdor de la localització del seu animal, no l'hagi recollit i/o no n'hagi pagat les despeses originades.
- Animal peridomèstic o salvatge urbà: és l'animal salvatge que viu compartint territori geogràfic amb les persones, referit al nucli urbà de ciutats i pobles, i que pertany a les espècies següents: colom roquer (*Columba livia*), gavià argentat (*Larus cachinnans*), estornell (*Sturnus unicolor* i *S. Vulgaris*), espècies de fauna exòtica i altres que s'han de determinar per via reglamentària.

TÍTOL I: DE LA TINENÇA I CRIANÇA D'ANIMALS

Article 4. Nombre d'animals.

Està permesa la tinença d'animals de companyia sempre que la seva presència no representi un risc, un perill o incomoditat per a altres persones o animals de forma que es compleixin les condicions que es fixen en aquesta Ordenança.

Pel que fa al nombre màxim d'animals de companyia permesos, en cap cas es podrà posseir, en un mateix immoble residencial col·lectiu més de cinc (5), o vuit (8) en un immoble unifamiliar o residencial aïllat. La tinença de major nombre d'animals es considerarà sotmesa a risc sanitari i, en conseqüència, implicarà la sol·licitud de llicència de nucli zoològic.

Article 5. Atenció sanitària i identificació.

Les persones propietàries i posseïdores d'animals de companyia tenen l'obligació de mantenir-los en condicions higienicosanitàries, i de benestar i seguretat, adequades a la seva espècie i raça. Hauran d'estar ben alimentats, correctament allotjats, i se'ls haurà de donar les atencions veterinàries necessàries per garantir el seu estat de salut i prevenir la transmissió de malalties a altres persones o animals.

Així mateix, també han d'identificar als seus animals de companyia amb microxip homologat i inscriure'ls en el registre censal municipal, en el termini màxim, de 90 dies, comptats a partir de la data de naixement o 30 dies a partir de l'adquisició de l'animal o del canvi de residència.

Article 6. Condicions de manteniment.

Les persones propietàries i posseïdores d'animals estan obligats a mantenir la higiene i neteja adequada d'aquests. En aquest sentit s'ha de procedir a la neteja diària dels allotjaments dels animals, procurant la desratització, desinfecció i ventilació adient dels mateixos i evitant llocs sense llum i en condicions climàtiques inadequades. Els animals de companyia no poden tenir com allotjament habitual els celoberts o balcons.

Article 7. Mètodes de subjecció.

Els animals de companyia només es mantindran subjectes en un lloc per causes justificades i durant un espai de temps limitat.

S'utilitzarà com a mètode de subjecció les cadenes escorredores, tret de causa justificada. Les cadenes escorredores han d'anar sobre un cable horitzontal i han de permetre que l'animal pugui jeure i pugui arribar a l'aixopluc, al menjar i a l'aigua.

El collar i la cadena han de ser proporcionats a la talla i força de l'animal i en cap cas la cadena serà de longitud inferior a 3 metres, ni collar de força o estrangulació.

Article 8. Manteniment en vehicles.

Resta prohibit mantenir els animals en un vehicle estacionat tret que aquest es trobi en una zona d'ombra, tingui garantida la ventilació i la temperatura del cotxe no superi els 28 graus; i en cap cas durant un espai de temps superior a 2 hores.

Els vehicles no poden ser en cap cas l'allotjament habitual o temporal dels animals de companyia.

Article 9. Actuacions prohibides.

Resten prohibides les següents actuacions respecte als animals:

- a. Maltractar-los o agredir-los físicament o sotmetre'ls a qualsevol altra pràctica que els produeixin sofriments o danys físics o psicològics.
- b. Subministrar-los substàncies que puguin causar-los alteracions de la salut o del comportament, excepte en els casos emparats per la normativa vigent per prescripció veterinària.
- c. Abandonar-los.
- d. Mantenir-los en instal·lacions indegudes des del punt de vista higiènic i sanitari, de benestar i de seguretat animal.
- e. Practicar-los mutilacions, extirpar-los ungles, cordes vocals o altres parts o òrgans, llevat de les intervencions fetes amb assistència veterinària en cas de necessitat terapèutica, per a garantir-ne la salut o per a limitar-ne o anul·lar-ne la capacitat reproductiva. Per motius científics o de maneig, es podran fer aquestes intervencions amb l'obtenció prèvia de l'autorització de l'autoritat competent.
- f. No facilitar-los l'alimentació adient.
- g. Fer-ne donació com a premi, recompensa, gratificació o regal de compensació per altres adquisicions de naturalesa diferent a la transacció onerosa d'animals.
- h. Vendre'l a menors de setze anys i a les persones incapacitades sense autorització dels qui en tenen la potestat o custòdia.
- i. Comercialitzar-los fora dels certàmens o d'altres concentracions d'animals vius i establiments de venda i de cria autoritzats. Cal tenir en compte que tots els animals objecte de transaccions o comercialitzacions han d'estar esterilitzats, excepte els casos que s'estableixi en el reglament.
- j. Exhibir-los de forma ambulants com a reclam.
- k. Sotmetre'ls a treballs inadequats pel que fa a les característiques dels animals i a les condicions higienicosanitàries.
- l. Mantenir-los lligats durant la major part del dia o limitar-los de forma duradora el moviment necessari per a ells.
- m. Mantenir-los en locals públics o privats en condicions de qualitat ambiental, lluminositat, soroll, fums i similars que els puguin afectar tant físicament com psicològicament.
- n. Matar-los per joc o perversitat o torturar-los.
- o. Baralles de gossos.
- p. Baralles de galls.
- q. Matances públiques d'animals.
- r. Tir al colom i altres pràctiques assimilables.
- s. Instal·lació de cirques que presentin espectacles amb animals, zoològics ambulants i atraccions amb animals i similars.

Article 10. Criança d'animals domèstics en els domicilis.

La criança d'animals domèstics en domicilis particulars, tants si és en terrasses, terratso patis, està condicionada al fet que es compleixin les condicions de manteniment higienicosanitàries, de benestar i de seguretat per l'animal i per les persones. Si aquesta criança es realitza en més d'una ocasió serà considerada com a centre de criai, per tant, sotmesa als requisits d'aquests centres. En tot cas, les transaccions d'aquests animals de companyia entre persones particulars, no tindran afany de lucre, de conformitat amb l'article 5.i) del Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, que aprova el Text refós de la llei de protecció dels animals.

Article 11. Responsabilitat general dels posseïdors.

1. La persona posseïdora d'un animal, sens perjudici de la responsabilitat subsidiària de la persona propietària, és responsable dels danys, els perjudicis i les molèsties que ocasioni llur animal a les persones, a altres animals, a les coses, a les vies i als espais públics i al medi natural

en general, d'acord amb el que estableix la legislació civil aplicable.

2. Quan es tracti d'animals salvatges o d'animals de companyia exòtics la tinença dels quals és permesa i que, per llurs característiques, pugui causar danys a les persones, a altres animals, a les coses, a les vies i espais públics i al medi natural, ha de mantenir-los en captivitat de manera que es garanteixin les mesures de seguretat necessàries. Així mateix, no pot exhibir-los ni passejar-los per les vies i els espais públics i ha de tenir subscrita una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil.

3. Així mateix, la persona posseïdora està obligada a evitar-ne la fugida, tant dels exemplars com de les cries d'aquests.

Article 12. Responsabilitat pel que fa la convivència.

1. Els posseïdors d'animals estan obligats a adoptar les mesures necessàries perquè la tranquil·litat dels seus veïns no sigui alterada pel comportament dels seus animals.
2. Es prohibeix des de les 22 hores fins a les 8 hores deixar en patis, terrasses, galeries i balcons o d'altres espais oberts, animals domèstics que amb els seus sons, crits o cants destorbin el descans del veïnat.
3. Es prohibeix deixar sols en patis, terrasses i balcons els gossos que per la seva especial condició o caràcter irritable es manifestin amb insistents bordats, encara que sigui en hores diürnes. Els seus propietaris o posseïdors tindran cura, en tot cas, queni sols ni en la seva presència, aquests animals molestin al veïnat.
4. En balcons, terrasses i similars s'hauran de prendre mesures necessàries per evitar que els animals, especialment gossos o gats, puguin afectar amb les seves deposicions i orins els pisos inferiors o la via pública.

Article 13. Col·laboració amb l'acció inspectora.

Les persones posseïdores d'animals i les persones titulars de nuclis zoològics han de permetre a les autoritats competents les inspeccions i facilitar-los la documentació exigible.

TÍTOL II. PRESENCIA D'ANIMALS A LA VIA PÚBLICA

Article 14. Mètodes de subjecció.

A les vies públiques, llocs i espais públics en general, els gossos han d'anar lligats, amb la corresponent corretja, han de dur collar i la placa identificativa.

L'ús del morrió és obligatori per als animals d'aquelles races per a les quals així ho estableixi l'ordenament sectorial d'aplicació.

Article 15. Deposicions.

Com a mesura higiènica ineludible es prohibeix deixar les deposicions fecals dels gossos i altres animals a les vies públiques, o a qualsevol lloc destinat al trànsit de vianants i especialment en els parcs infantils i zones d'esbarjo. El conductor de l'animal està obligat a retirar-les de la via pública i a dipositar-les als llocs adequats que estableixi l'Ajuntament. I en el seu defecte en un contenidor de rebuig o paperera.

Així mateix, es prohibeix que els animals orinin en les parcs infantils, zones d'esbarjo i façanes d'edificis, havent de realitzar les seves necessitats en llocs expressament habilitats o en tot cas en els embornals de la xarxa de clavegueres, en la part inferior de la vorada de la vorera o en els escocells dels arbres.

Article 16. Accés llocs de pública concurrència.

En l'accés dels animals a llocs de pública concurrència, es tindrà en compte el següent:

1. L'entrada de gossos, gats o d'altres animals a tota mena de locals destinats a la fabricació, emmagatzematge, transport, venda o qualsevol tipus de manipulació d'aliments queda expressament prohibida. És obligatori que els establiments senyalitzin de forma visible a l'exterior aquesta prohibició.
2. A les piscines públiques, tant en zones d'ús general com en les zones d'ús privat d'establiments turístics, queda prohibida la circulació o permanència de gossos i d'altres animals durant la temporada de banys.
3. Els propietaris d'establiments públics de tota mena, com ara hotels, restaurants, pensions i similars, podran permetre l'entrada i permanència de gossos, gats i d'altres animals en llurs establiments senyalitzant-ho degudament. Encara comptant amb la seva autorització, s'exigirà que els gossos portin el morrió, si s'escau, que vagin subjectes amb la corretja.
4. Les anteriors limitacions no són aplicables als gossos pigall de les persones invidents.

Article 17. Prohibicions.

No és permet l'accés d'animals als parcs infantils ni rentar-los a la via pública ni a les fonts del terme municipal, ni fer-los beure aigua en contacte amb els sortidors de les fonts públiques.

Es prohibeix fixar anuncis a la via pública sobre transaccions d'animals on no consti el número de nucli zoològic del centre venedor o donant. En especial, es prohibeixen els anuncis de particulars per la cria i/o qualsevol transacció de llurs animals de companyia.

Article 18. Alimentació a la via pública.

No és permès alimentar de manera general els animals (gossos, gats, coloms, etc.) a la via pública, parcs, solars o altres espais, similars, amb excepció de les zones que l'Ajuntament estableixi a aquest efecte, a les quals per raons sanitàries i d'higiene, s'haurà de fer seguint els criteris establerts pel municipi.

TÍTOL III: GOSSOS POTENCIALMENT PERILLOSOS **CAPÍTOL I : DISPOSICIONS GENERALS**

Article 19. Definició.

Es consideren gossos potencialment perillosos:

1. Els que pertanyen a una de les races següents o llurs encreuaments:
2. Akita inu
3. American bully
4. Bullmastiff
5. Dòberman
6. Dog argentí
7. Dog de Bordeus
8. Fila brasileiro
9. Mastí napolità
10. Pit bull terrier
11. Gos de presa canari
12. Rottweiler
13. Staffordshire bullterrier
14. Terrier staffordshire americà
15. Tosa japonès (Tosa inu)
16. Aquells que per les seves característiques racials i d'acord amb la normativa vigent poden ser considerats potencialment perillosos.
17. Els que han estat ensinistrats per a l'atac i defensa.

18. Els que presentin un caràcter marcadament agressiu i els que hagin protagonitzat episodis d'agressions a persones o altres gossos sigui quina sigui la seva raça.

Aquest llistat pot ser modificat per l'autoritat competent.

Article 20. Determinació de perillositat.

Correspon als ajuntaments determinar la potencial perillositat dels gossos que manifestin un caràcter marcadament agressiu o que hagin protagonitzat agressions a persones o altres animals. La potencial perillositat s'haurà de determinar en atenció a criteris objectius, bé d'ofici o després d'una notificació o denúncia, amb l'informe previ d'un/a veterinari/ria habilitat/ada per a aquesta tasca.

Article 21. Llicència per la tinença i conducció.

1. Tots els gossos potencialment perillosos que resideixen habitualment en el municipi hauran d'estar censats en aquest ajuntament i el seu propietari disposar de la corresponent llicència administrativa emesa per aquest ajuntament, per l'obtenció de la qual és preceptiu ser major d'edat.
2. Tota persona que condueix per espais públics un gos potencialment perillós haurà de disposar i portar a sobre l'oportuna llicència.
3. Els requisits per l'atorgament d'aquesta llicència són els establerts per la legislació específica de gossos potencialment perillosos i té un període de validesa de 5 anys tot podent ser renovada successivament. No obstant, la llicència perdrà la seva vigència en el moment en què els seu titular deixi de complir qualsevol dels requisits establerts per la seva obtenció.
4. La intervenció, mesura cautelar o suspensió que afecti a la llicència administrativa en vigor, acordada en via judicial o administrativa seran causa per denegar l'expedició d'altra nova o la renovació de la que es té, fins que aquestes s'hagin aixecat.
5. Qualsevol variació de les dades que figurin en aquesta llicència haurà de ser comunicada pel seu titular en el termini de quinze dies, comptats de la data en què es produeixi.

Article 22. Identificació.

És obligatòria la identificació dels gossos considerats potencialment perillosos mitjançant microxip homologat. Aquest requisit és previ a qualsevol transacció i s'ha d'acreditar prèviament a l'obtenció de la llicència.

Article 23. Mesures de seguretat.

Els propietaris i posseïdors de gossos considerats potencialment perillosos hauran de complir les mesures següents:

1. Les persones menors d'edat i les que hagin estat privades judicial o governativament per la tinença d'aquests animals no poden conduir, adquirir o ser propietaris d'aquest tipus de gossos.
2. A les vies públiques, parts comunes d'immobles col·lectius, transports públics i llocs d'ús públic, en general, han d'anar lligats, amb cadena o corretja no extensible de menys de 2 metres i, proveïts de morrió. No es pot portar més d'un gos per persona.
 - 2.1. Les instal·lacions que els alberguin han de reunir les característiques següents:
 - 2.2. Parets, tanques i portes suficientment altes, consistents, ben fixades i amb els mecanismes adients per tal d'evitar la sortida del recinte de l'animal.
3. El recinte ha d'estar convenientment senyalitzat amb l'advertiment de l'existència d'un gos d'aquest tipus.

4. No s'autoritza la cria d'aquests gossos als propietaris particulars.
5. La sostracció o pèrdua de l'animal haurà de ser comunicada pel seu titular al Registre Municipal en el termini màxim de 48 hores des que es tingui coneixement dels fets.

Article 24. Ensinistrament.

No es permet a particulars l'ensinistrament de gossos per a l'atac i defensa. Les instal·lacions degudament autoritzades podran realitzar aquesta activitat amb gossos destinats a activitats de vigilància i de guarda pròpies d'empreses de seguretat i dels cossos de seguretat de les diferents administracions públiques.

TÍTOL IV: EXÒTICS I ALTRES ANIMALS

CAPÍTOL I: ANIMALS EXÒTICS I ALTRES ANIMALS NO CONSIDERATS DECOMPANYIA

Article 25. Animals exòtics.

La tinença d'animals exòtics o salvatges en domicilis particulars està condicionada a què es compleixin les condicions següents:

1. La tinença d'animals d'espècies no autòctones es regeix pel que estableixen els tractats i convenis internacionals signats per l'Estat espanyol, per la normativa comunitària i pel que preveu el Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, que aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals., la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, i les disposicions que les desenvolupen.
2. Els propietaris d'una espècie de fauna no autòctona, sempre que sigui permesa la seva tinença, hauran d'acreditar documentalment la seva procedència legal.
3. No és permesa la tinença d'animals d'agressivitat manifesta o que poden representar un perill, sense autorització expressa de l'Ajuntament, sens perjudici de la normativa aplicable.
4. En tot moment aquests animals estaran allotjats en un entorn adequat a la seva espècie que garanteixi les seves necessitats i benestar.
5. L'Ajuntament determinarà, si s'escau, les espècies sotmeses a autorització expressa.

Article 26. Fauna autòctona.

Queda prohibida la caça, la captura, la tinença, el tràfic o el comerç, la importació i l'exhibició pública d'animals d'espècies protegides, tant dels exemplars adults com dels ous o les cries, i també de les parts o restes, llevat dels supòsits especificats per reglament. Aquesta prohibició afecta tant les espècies vives com les dissecades i tant l'espècie com els tàxons inferiors.

Article 27. Animals domèstics no considerats de companyia.

1. La tinença i cria d'altres animals domèstics considerats de consum humà (conills, aus de corral, etc.) en domicilis particulars resta sotmesa a autorització expressa d'aquest Ajuntament. L'autorització determinarà les obligacions del propietari de l'animal no considerat de companyia, i farà referència a les condicions higièniques i sanitàries i les referents a l'absència de molèsties per als veïns i/o vianants i perillositat per part de l'animal. No s'autoritzarà dins cap nucli urbà la tinença i/o cria d'altres animals domèstics considerats de consum humà si l'Ajuntament no aprecia que quedi garantida la l'absència de qualsevol molèstia per als veïns (olors, sorolls, residus etc.)

2. La tinença i cria dels animals a què fa referència el paràgraf anterior serà considerada una activitat econòmica quan el nombre d'animals excedeixi el límit de les necessitats de consum immediates de la unitat familiar del posseïdor que s'estimen en:

Porquí: 1 truja o 5 porcs d'engreix
Aviram: màxim 15 gallines ponedores o el mateix nombre de pollastres.
Cunícola: màxim de 5 conilles amb les seves cries corresponents.
Oví i cabrum: 15 unitats.

En aquest cas caldrà que el posseïdor sol·liciti i obtingui la corresponent llicència municipal d'activitats.

3. No s'autoritzarà dins cap nucli urbà el manteniment de bovins de producció làctia (vaqueries), la tinença i cria de grans animals (estiguin o no destinats al consum o a l'oci) i les activitats de pasturatge.

Article 28. Obligacions dels veterinaris.

Els veterinaris, consultoris veterinaris, clíniques veterinàries i hospitals veterinaris estan obligats a comunicar tota malaltia transmissible a l'Ajuntament de la forma que estigui establerta, perquè independentment de les mesures zoosanitàries individuals, es posin en marxa les corresponents mesures higienicosanitàries de protecció civil.

Els veterinaris que portin a terme vacunacions i tractaments de caràcter obligatori han de dur un arxiu amb la fitxa clínica dels animals atesos, el qual ha d'estar a disposició de les administracions que ho requereixin per a portar a terme actuacions dins llur àmbit competencial.

Els veterinaris han d'informar la persona propietària o posseïdora de l'obligatorietat d'identificar el seu animal en el cas que pertanyi a una espècie d'identificació obligatòria i no estigui identificat, i també de l'obligatorietat de registrar-lo en el cens del municipi on resideix habitualment l'animal o en el Registre general d'animals de companyia.

Les administracions només podrà utilitzar aquestes dades amb finalitats estadístiques, de promoció i prevenció sanitària. En cap cas podran ser cedides per interessos privats o comercials.

Article 29. Sacrifici i esterilització.

El sacrifici dels animals només podrà realitzar-se en els casos previstos per la normativa aplicable i, en tot cas, s'ha d'efectuar de manera indolora i amb atordiment previ de l'animal, en la mesura que tècnicament sigui possible.

El sacrifici i l'esterilització dels animals de companyia han d'ésser fets sempre per professionals veterinaris.

Article 30. Protocol mossegades.

1. Les persones propietàries d'animals que hagin causat lesions a persones o a altres animals tenen l'obligació de facilitar les dades de l'animal agressor i les seves pròpies a la persona agredida o al propietari o la propietària de l'animal agredit, als seus representants legals i a les autoritats competents que ho sol·licitin.

2. Sotmetre l'animal agressor a observació veterinària obligatòria a qualsevol consulta veterinària d'exercici lliure i seguir les disposicions que determini el veterinari o la veterinària.

3. Quan les autoritats sanitàries ho creguin convenient podran obligar a recloure l'animal agressor en un lloc adequat perquè s'hi estiguin durant un període d'observació veterinària.

4. Si l'animal té propietari o propietària conegut, les despeses de manteniment són a càrrec seu.

TÍTOL V: CENS MUNICIPAL I IDENTIFICACIÓ

Article 31. Inscripció.

Els propietaris o posseïdors de gossos, gats i fures, els han d'inscriure en el cens municipal o Registre general d'animals de companyia en el termini màxim de trenta dies a partir de la seva adquisició o canvi de residència de l'animal o en el termini màxim de 90 dies a partir de la data de naixement. El propietari o posseïdor que faci la inscripció haurà d'aportar les seves dades, el document acreditatiu de la identificació de l'animal i, si es tracta d'un gos considerat potencialment perillós, la documentació específica requerida per aquests tipus d'animals.

Article 32. Comunicacions al cens.

La mort, cessió o canvi de residència de l'animal s'ha de comunicar al cens municipal en el termini màxim d'un mes des que s'hagi produït.

La sostracció o pèrdua d'un animal de companyia s'ha de comunicar al cens municipal en el termini màxim de 48 hores des que es tingui coneixement d'aquests fets o que s'hagi produït.

Article 33. Identificació.

Els gossos i gats, i altres espècies d'animals, si s'escau, han d'estar identificat mitjançant una identificació electrònica amb la implantació d'un microxip homologat i han de portar de manera permanent pels espais o les vies públiques una placament identificativa o qualsevol altre mitjà adaptat al collar en què han de constar el nom de l'animal i les dades de la persona que n'és posseïdora o propietària.

La persona o l'entitat responsable de la identificació de l'animal ha de lliurar a la persona posseïdora de l'animal un document acreditatiu en què constin les dades de la identificació de l'animal, les dades de la persona posseïdora o propietària i altres dades que s'estableixin per reglament. Així mateix, ha de comunicar les dades de la identificació al Registre general d'animals de companyia en el termini de vint dies, a comptar de la identificació.

Les persones propietàries o posseïdores d'animals de companyia que vinguin d'altres comunitats autònomes o de fora de l'Estat i que esdevinguin residents a Catalunya han de validar-ne la identificació i registrar-los d'acord amb el procediment que s'estableixi per reglament.

La identificació dels gossos, els gats i les fures constitueix un requisit previ i obligatori per a fer qualsevol transacció de l'animal i ha de constar en qualsevol document que hi faci referència. Qualsevol transacció duta a terme sense que hi consti la identificació de l'animal és nul·la i es té per no feta. La nul·litat de la transacció no eximeix la persona posseïdora de les responsabilitats que li puguin correspondre.

Article 34. Taxa municipal.

L'ajuntament podrà fixar una taxa municipal que hauran de pagar les persones propietàries d'animals de companyia, excepte els que tenen un gos pigall a causa de la seva disminució visual i aquelles que l'Ajuntament acordi.

TÍTOL VI: RÈGIM SANCIONADOR

CAPÍTOL I. RÈGIM D'INFRACCIONS

Article 35. Règim d'infraccions.

Constitueixen infraccions administratives susceptible de sanció municipal les accions i omissions que contravenen a les obligacions, deures càrregues i prohibicions que

estableixen la Llei de protecció d'animals, la Llei sobre la tinença de gossos considerats potencialment perillosos, la Llei de sanitat animal, les normes que les desenvolupen i la present ordenança, en tot allò que és relacionat amb les competències i responsabilitats de l'Ajuntament.

Serán responsables de les infraccions administratives i destinataris de les sancions qualsevol persona física o jurídica que per acció o omissió hagi comès la infracció.

Article 36. Tipificació de les infraccions.

Sens perjudici del previst en l'article anterior, les conductes tipificades com infracció en aquesta ordenança es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 37. Infraccions lleus.

Són infraccions administratives lleus d'aquesta ordenança, les accions o les omissions següents:

1. Tenir en possessió un gos o gat no inscrit en el registre censal o tenir altre animals que s'han de registrar obligatòriament.
2. No portar un arxiu amb les fitxes clíniques dels animals que s'han de vacunar o tractar obligatòriament, d'acord amb l'establert amb la Llei de protecció dels animals.
3. Vendre animals de companyia a persones menors de setze anys i a persones incapacitades sense l'autorització dels qui en tenen la potestat o custòdia.
4. Fer donació d'un animal com a premi o recompensa.
5. Transportar animals que incompleixin els requisits establerts per l'article 8 de la Llei de protecció dels animals.
6. No dur identificats els gats, els gossos i altres animals que s'hagin d'identificar d'acord amb el reglament, o incomplir els requisits establerts a la Llei de protecció dels animals i a la normativa que la desenvolupa amb relació a aquesta identificació.
7. Filmar escenes fictícies de crueltat, maltractament o sofriment d'animals, sense l'autorització administrativa prèvia.
8. Usar coles o substàncies enganxoses com a mètode de control de poblacions d'animals vertebrats.
9. No tenir en lloc visible l'acreditació de la inscripció en el Registre de Nuclis Zoològics.
10. No tenir actualitzat el llibre de registre oficial establert per als nuclis zoològics i per a les institucions, els tallers i les persones que practiquen activitats de taxidèrmia, o no tenir-lo diligenciat per l'administració competent.
11. Exhibir animals als aparadors dels establiments de venda d'animals.
12. Practicar la caça, la captura en viu, la venda, la tinença, el tràfic, el comerç, l'exhibició pública i la taxidèrmia d'exemplars de les espècies incloses en l'annex amb la categoria D en la Llei de Protecció d'animals, i també de parts, d'ous, de cries o de productes obtinguts a partir d'aquests.
13. Practicar la caça, la captura d'ocells vius de longitud inferior a 20cm, fora dels supòsits de l'article 9.2 de la Llei de protecció d'animals.
14. Fer exhibició ambulat d'animals com a reclam.
15. Mantenir als animals en instal·lacions inadequades des del punt de vista de llurbenestar, si no els comporta un risc greu per la salut.
16. No evitar la fugida d'animals.
17. Maltractar animals, si no els produeix resultats lesius.
18. Subministrar a un animal substàncies que li causin alteracions lleus de la salut o del comportament, llevat dels casos emparats per la normativa vigent.
19. No donar als animals l'atenció veterinària necessària per a garantir-ne la salut, si això no els causa perjudicis greus.
20. Vendre o fer donació d'animals per mitjà de revistes de reclam o publicacions assimilables sense la inclusió del número de registre del nucli zoològic.
21. No inscriure el gos considerat potencialment perillós en el Registre específic del municipi.
22. No senyalitzar les instal·lacions que allotgin a gossos considerats potencialment perillosos.
23. Transportar animals que incompleixin els requisits establerts per l'article 16 d'aquesta ordenança.

24. Fixar anuncis que no compleixin amb el previst a l'article 18 d'aquesta ordenança.
25. Alimentar els animals a les vies o espais públics, excepte en els casos previstos en l'article 19 d'aquesta ordenança.
26. No aportar els certificats veterinaris oportuns quan així ho requereixi l'Ajuntament.
27. Rentar animals a la via pública, parcs, solars o altres espais, incloses les vies urbanes, i/o deixar-los beure aigua amorrats als brolladors o a les fonts públiques.
28. La inobservança de les obligacions d'aquesta ordenança que no tinguin transcendència greu per la higiene, seguretat i/o tranquil·litat dels ciutadans i ciutadanes.
29. No comunicar, la persona propietària o posseïdora, la desaparició d'un animal de companyia.
30. No retirar les defecacions dels animals de la via pública.
31. Realitzar la micció (orinar) dels animals en els parcs infantils, zones d'esbarjo i façanes d'edificis.
32. No retirar les defecacions dels animals de la via pública, de qualsevol lloc destinat al trànsit de vianants, parcs infantils i zones d'esbarjo.
33. Permetre l'entrada o no d'animals als establiments relacionats a l'article 16 i la no senyalització d'aquesta possibilitat.
34. La circulació de gossos per les vies públiques, llocs i espais públics en general, sense complir les obligacions de vigilància i seguretat establertes en aquesta ordenança.
35. Qualsevol altra infracció de les disposicions d'aquesta ordenança no prevista expressament per aquest article i que no hagi estat tipificada de greu o molt greu.

Article 38. Infraccions greus.

Són infraccions administratives greus d'aquesta ordenança, de la Llei de protecció dels animals i la Llei sobre tinença de gossos considerats potencialment perillosos, les accions o les omissions següents:

1. Mantenir els animals sense alimentació necessària o en instal·lacions inadequades des del punt de vista higiènic sanitari, de benestar i de seguretat, si els comporta risc greu per la salut.
2. No tenir el llibre de registre oficial establert per als nuclis zoològics i per a les institucions, els tallers i les persones que practiquen activitats de taxidèrmia, o no tenir-lo diligenciat per l'administració competent.
3. No vacunar els animals domèstics de companyia o no aplicar-los els tractaments obligatoris.
4. Incomplir, els nuclis zoològics, qualsevol de les condicions i els requisits establerts en el títol IV de la Llei de protecció d'animals.
5. Fer venda ambulants d'animals fora de mercats, fires i qualsevol altre certamen autoritzat.
6. Vendre animals o fer-ne donació, els centres de cria, si aquests no han estat declarats nuclis zoològics.
7. Anul·lar els sistemes d'identificació sense prescripció ni controls veterinaris.
8. No mantenir en captivitat o en les condicions que per via reglamentària s'estableixi o exhibir i passejar per les vies i espais públics animals salvatges pertanyents a espècies de comerç permès que per llurs característiques puguin causar danys a les persones, als béns i al medi ambient.
9. Fer tir al colom.
10. Incomplir l'obligació de vendre animals desparasitats i lliures de totes les malalties que es refereixen l'article 24.1.c de la Llei de protecció dels animals.
11. No lliurar la documentació exigida en tota transacció d'animals.
12. Maltractar o agredir físicament els animals si els comporten conseqüències greus per a la salut.
13. Fer matances públiques d'animals.
14. Instal·lar atraccions ferals de cavallets en que s'utilitzin animals.
15. Fer un ús no autoritzat d'animals en espectacles.
16. Subministrar substàncies a un animal que li causin alteracions greus de salut o del

- comportament, llevat dels casos emparats per la normativa vigent.
17. Practicar la caça, la captura en viu, la venda, la tinença, el tràfic, el comerç, l'exhibició pública i la taxidèrmia d'exemplars de les espècies incloses en l'annex de la Llei de Protecció d'animals amb la Categoria D, i també de parts, d'ous, de cries o de productes obtinguts a partir d'aquests exemplars, llevat dels casos reglamentats o autoritzats.
 18. La manca d'inscripció en el Registre de Nucli Zoològics.
 19. Oposar resistència a la funció inspectora o posar entrebancs a la inspecció d'instal·lacions que allotgin animals.
 20. No donar als animals l'atenció veterinària necessària per a garantir-ne la salut.
 21. Abandonar animals, si s'ha fet en unes circumstàncies que no comporten cap risc per l'animal.
 22. Caçar en espais declarats reserves naturals de fauna salvatge en què la caça està prohibida i en refugis de fauna salvatge, llevat dels casos autoritzats pel Departament de Medi Ambient.
 23. Incomplir les obligacions establertes per l'article 22.5 de la Llei de protecció dels animals per tal de procurar el benestar dels animals emprats en curses una vegada finalitzada la participació en aquestes.
 24. Participar en competicions i curses en les quals es fan apostes dels animals que no estan identificats i enregistrats en el Registre d'Animals de competició.
 25. No complir les mesures de seguretat establertes per les instal·lacions que allotgin gossos considerats potencialment perillosos.
 26. Portar els gossos potencialment perillosos deslligats i sense morrió a les vies públiques, en les parts comunes dels immobles col·lectius i en els llocs i espais públics en general.
 27. No contractar l'assegurança de responsabilitat civil exigida per la tinença o conducció de gossos considerats potencialment perillosos.
 28. Realitzar activitats d'ensinistrament sense acreditació professional oficial.
 29. Adquirir un gos potencialment perillós per a persones menors d'edat o privades judicial o governativament de la seva tinença.
 30. Mantenir els animals en instal·lacions inadequades des del punt de vista de seguretat que presentin perill o molèsties greus pel veïnat o d'altres persones.
 31. Permetre l'entrada d'animals als establiments relacionats a l'article 17 i la no senyalització, quan s'escaigui aquesta prohibició.
 32. No sotmetre a l'animal a observació veterinària contemplada a l'article 46 d'aquesta ordenança.
 33. No retirar les defecacions dels animals de la via pública o dels llocs destinats a tal fi així com l'incompliment de l'establert amb l'article 15 d'aquesta ordenança.
 34. La circulació de gossos per les vies públiques, llocs i espais públics en general, sense complir les obligacions de vigilància i seguretat establertes en aquesta ordenança.
 35. La negativa o resistència a subministrar dades o a facilitar la informació o documentació requerida per les autoritats competents o pels seus agents en el compliment de les seves funcions, així com subministrar informació o documentació falsa.
 36. No sol·licitar la preceptiva llicència municipal pels establiments o activitats en els casos en què sigui preceptiva o l'incompliment dels requisits exigits per la seva instal·lació o funcionament.
 37. La inobservança de les obligacions d'aquesta ordenança que tinguin transcendència greu per la higiene, seguretat i/o tranquil·litat dels ciutadans i ciutadanes.
 38. Posseir o fer servir arts de caça o captura prohibits, o comerciar-hi, dels especificats en l'annex 3 del Reial decret 1095/1989, del 8 de setembre, pel quals declaren les espècies de caça i pesca i s'estableixen les normes per a la seva protecció, o bé en la norma que el substitueixi, llevat dels casos reglamentats o autoritzats.
 39. Incomplir l'obligatorietat d'esterilitzar els animals de companyia en els supòsits determinats legalment.
 40. Reincidir en la comissió d'infraccions lleus durant l'últim any.

Article 39. Infraccions molt greus.

Són infraccions administratives molt greus d'aquesta ordenança, de la Llei de protecció dels

animals i la Llei sobre tinença de gossos considerats potencialment perillosos, objecte de la potestat sancionadora prevista en aquesta ordenança les accions o les omissions següents:

1. Maltractar o agredir físicament els animals, si els comporta conseqüències molt greus per a la salut.
2. Sacrificar gats i gossos fora dels casos esmentats per l'article 11.1 de la Llei de protecció dels animals.
3. Abandonar animals, si s'ha fet en unes circumstàncies que puguin comportar danys greus.
4. Capturar gossos i gats ensalvatgits amb l'ús d'armes de foc sense l'autorització corresponent del Departament de la Generalitat que en tingui la competència.
5. No evitar la fugida d'animals d'espècies exòtiques o d'espècies híbrides, de manera que pugui comportar una alteració ecològica greu.
6. Esterilitzar animals, practicar mutilacions a animals i sacrificar animals sense control veterinari o en contra de les condicions i els requisits establerts per la Llei de protecció dels animals.
7. Organitzar baralles de gossos, de galls o d'altres d'animals, i també participar en aquest tipus d'actes.
8. Mantenir els animals sense alimentació necessària o en instal·lacions inadequades des del punt de vista higiènic sanitari i de benestar, si els perjudicis als animals són molts greus.
9. Practicar la caça, la captura en viu, la venda, la tinença, el tràfic, el comerç, l'exhibició pública d'animals o dels ous i les cries d'exemplars d'espècies de la fauna autòctona i de la no autòctona declarades altament protegides o en perill d'extinció per tractats i convenis internacionals vigents a l'Estat espanyol.
10. Practicar la caça, la captura en viu, la venda, la tinença, el tràfic, el comerç, l'exhibició pública i la taxidèrmia d'exemplars de les espècies incloses a la Llei de protecció dels animals en l'annex amb les categories A i B, i també de parts, d'ous i de cries d'aquests exemplars.
11. Realitzar activitats d'ensinistrament d'atac no autoritzades.
12. Tenir gossos o animals potencialment perillosos sense llicència.
13. Vendre o transmetre per qualsevol títol un gos o animal potencialment perillós a quino disposi de llicència.
14. Reincidir en la comissió d'infraccions greus durant l'últim any.

CAPÍTOL II. EXERCICI DE LA POTESTAT SANCIONADORA MUNICIPAL

Article 40. Potestat sancionadora i òrgans competents.

1. Per imposar les sancions tipificades en aquesta ordenança se seguirà el procediment sancionador regulat pel Decret 278/1993, de 9 de novembre sobre el procediment sancionador aplicable als àmbits de competència de la Generalitat i també la Llei de l'Estat 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999 de 13 de gener, amb les especialitats previstes a la Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals i la Llei 10/1999, de 30 de juliol, sobre la tinença de gossos considerats potencialment perillosos.
2. La competència per a la imposició de les sancions derivades d'aquesta ordenança correspondrà a l'Alcalde tret dels supòsits següents:
 - a) Al Ple per aquelles accions o omissions tipificades com a infraccions greus relatives a la tinença de gossos potencialment perillosos.
 - b) A l'autoritat que pertorqui de les especificades en l'article 51 del Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, que aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals., per aquelles accions o omissions tipificades com a greus i molt greus i que no afectin a la tinença de gossos potencialment perillosos.

Article 41. Delegació de competència.

L'Alcalde podrà delegar la seva competència en altres òrgans de la corporació en els termes i condicions fixats per la normativa de règim local, i si és el cas, per la normativa bàsica sobre règim

jurídic de les administracions públiques.

CAPÍTOL III. SANCIONS I MESURES CAUTELARS

Article 42. Sancions.

1. Les infraccions lleus són sancionades amb una multa de 100 euros fins a 400 euros; les greus, amb una multa de 401 euros fins a 2.000 euros, i les molt greus, amb una multa de 2.001 euros fins a 20.000 euros.

2. Hi ha reincidència si en el moment de cometre la infracció no ha transcorregut un any des de la imposició per resolució ferma d'una altra sanció amb motiu d'una infracció de la mateixa qualificació. Si s'hi aprecia la reincidència, la quantia de les sancions es pot incrementar fins al doble de l'import màxim de la sanció corresponent a la infracció comesa, sense excedir en cap cas el límit més alt fixat per a la infracció molt greu.

3. En el cas de comissió, per primer cop, d'infraccions de caràcter lleu, es poden dur a terme actuacions d'educació ambiental, de prestació de serveis de caràcter cívic en benefici de la comunitat relacionada amb la protecció dels animals, o d'advertiment, sense que calgui iniciar un procediment sancionador, llevat de les infraccions comeses en matèria de fauna autòctona, en les quals sempre s'ha d'iniciar l'expedient sancionador corresponent. D'acord amb el que s'estableix per reglament, l'òrgan competent pot estendre les dites actuacions d'educació ambiental o de prestació d'activitats de qualsevol infractor, sigui quina sigui la infracció comesa i, si escau, la sanció imposada, com a mesura específica complementària.

4. En el supòsit que uns mateixos fets siguin constitutius de dues o més infraccions administratives, tipificades en diferents normes, s'imposarà la sanció de major quantia, sent competent per resoldre l'expedient, l'òrgan en el qual resideixi la potestat sancionadora.

Article 43. Criteris de graduació de les sancions.

En la imposició de les sancions es tindrà en compte per graduar la quantia de les multes els següents criteris:

1. L'ànim de lucre il·lícit i la quantia del benefici obtingut en la comissió de la infracció.
2. La transcendència social o sanitària i el perjudici causat per la infracció comesa, tant a persones com a animals.
3. La intencionalitat o negligència.
4. La reiteració o reincidència en la comissió d'infraccions.
5. La irreparabilitat dels danys causats al medi ambient o l'elevat cost de reparació.
6. El volum de negoci de l'establiment.
7. La capacitat econòmica de la persona infractora.
8. El fet que hi hagi requeriment previ.

Article 44. El comís.

En cas d'indicis racionals de faltes greus o molt greus, l'Ajuntament podrà comissar els animals, amb caràcter preventiu fins a la resolució de l'expedient sancionador corresponent o la fi de les circumstàncies que el van determinar. En el cas que la persona sigui sancionada es determinarà la destinació de l'animal.

Un cop abonada la sanció, llevat d'arts de caça o captura prohibits, la resta d'arts de caça o captura i dels instruments que s'han dut a terme, podran ser retornats.

Les despeses fins a la resolució de l'expedient i les actuacions relacionades amb aquest aniran a càrrec del propietari o posseïdor de l'animal.

Les persones que disposen d'autoritzacions excepcionals per a la captura o la possessió d'una

animal d'una espècie de fauna autòctona, en el cas d'ésser sancionades per l'incompliment d'alguns dels termes o normatives en aquesta matèria, han d'ésser inhabilitades per aquesta activitat per un període d'un any a cinc anys.

Article 45. Multes coercitives.

En el cas que els interessats (propietaris, posseïdors o responsables dels animals) no executin les obligacions establertes al Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, de protecció dels animals, es podrà requerir als afectats, perquè en un termini suficient, procedeixin al seu compliment, amb l'advertència que, en el cas contrari, se li imposarà una multa coercitiva amb assenyalament de quantia, si escau, i fins a un màxim de 500 euros sense perjudici de les sancions que pugessin ser aplicades.

En cas d'incompliment es podrà efectuar requeriments successius fins a un màxim de tres, incrementant la multa coercitiva en el 20 per cent respecte l'acordada en el requeriment anterior. Els terminis concedits seran els suficients per poder realitzar la mesura que es tracti, així com per evitar els danys que es puguin produir de no executar la mesura al seu temps.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Règims d'inspecció i sanció.

Els règims d'inspecció i sanció regulats en aquesta ordenança s'apliquen sense perjudici dels establerts per altres normes sectorials.

Segona. Normes d'aplicació supletòria.

En tot allò no regulat per la present ordenança s'estarà al que disposin el Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, que aprova el Text refós de la llei de protecció dels animals. i altres legislacions concordants; a la Llei 10/1999, de 30 de juliol, de Tinença de gossos considerats potencialment perillosos; a la Llei 50/1999, de 23 de desembre, sobre el règim jurídic de la tinença d'animals potencialment perillosos; i a la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, i reglaments que les desenvolupen.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta ordenança entrarà en vigor des de l'endemà de la seva publicació íntegra al Butlletí Oficial de la Província de Lleida.

Guàrdia de Noguera, Castell de Mur, 7 juliol de 2022